

STORBØRNSGRUPPER OG SKOLE

FRA STORBØRNSGRUPPEN I BØRNEHAVEN -> TIL 0.KLASSE -> TIL 1.KLASSE

Struer
Kommune

5-6 årige har brug for deres eget rum i børnehaven. Pædagogerne arbejder på relationer og på tidlig læsetræning/leg – i samarbejde med børnehaveklasselederen – som også samarbejder med 1.klasse!

Af Pernille Mandal Vilsgaard (PM), pædagog og børnehaveklasseleder på Parkskolen og Vivi Rokkjær (VR), pædagog og institutionsleder, Vestbyens Dagtilbud.

PM: "Når de møder op i vores storbørnsgruppe, er der først en periode hvor vi arbejder og leger med at lære hinandens navne og hvorfor også ting har et navn! Så møder de tidligt skibet på væggen, og de får et brev fra en gammel sørøver, Kaptajn Karlsen, der blandt andet spørger børnene: "Vil I hjælpe mig med at passe på mine dyr?" Om de vil!

Næste gang kommer en af vores ledere og hilser på storbørnsgruppen, og hun har en kæmpe stor pakke med, som de hjælper hinanden med at pakke op. Inde i den er der en stor kuffert og inde i dén er der en mindre kuffert, og i dén bor der et dyr, som er sendt afsted af en Kaptajn Karlsen.

Én gang om ugen åbner vi igen kufferten med et nyt dyr, som hver repræsenterer et bogstav, man også skal passe og lege med. Hvert dyr har en bevægelse eller fagter/lyd som hilsen, så når jeg siger **N** så trykker jeg på mit ene næsebor, og når jeg siger 'hej' fra muldvarpen Mulle, så laver jeg en rund bevægelse på min mave, og siger MMM. Eller jeg spørger William: "Kan du huske aben Anton – hvad bogstavet hedder, så kan han høre/huske lyden AAAH."

Tidlig læring er en bredspektret sag

PM: "Der er mange pointer i og omkring dette eksempel på vores aktiviteter:

1. Rød tråd: Det foregår i storbørnsgruppen i deres børnehave – hvor jeg er med! – og det fortsætter i børnehaveklassen, som jeg er leder af. I år følger jeg endda med op til et samarbejde med lærerne i 1.klasse. Og ellers samarbejder lærerne og jeg om at lave fælles faglige og sociale aktiviteter med børnene.

2. Det relationelle er det helt afgørende: Børnene bliver trygge ved de pædagoger og lærere, de skal være sammen med, fordi disse voksne kender

Inde i kufferten bor der forskellige dyr, som er sendt fra Søroverkaptajnen. OBS. Hvis du vil se mere om forløbet, så gå ind på www.paedagogiskforum.dk og se under 0-14 nr. 4-2019

hinanden og arbejder konkret sammen! Og børnene bliver *trygge ved hinanden og alt det 'nye'*.

3. Tidlig læring: Nogle kalder det 'tidlig læseindlæring' eller 'før-dansk' – vi kalder det hellere 'tidlig læring', fordi dette begreb indeholder leg, bevægelse, 'eventyr', koble lyd til ord, og meget mere. Læring er bredspektret!

4. Det kreative og sansemæssige er gennemgående. Aben Anton kan danse, vi kan 'smage' på ham, smage på det der starter med A, vi kan skrive ham, lege med ham, modellere konsonanter.

Et godt eksempel til at belyse disse fire pointer kunne også være Stop Dans. Jeg siger en masse

ord eller en remse, og hvis de så hører noget med A, skal de stoppe op. Vi oplever, at børnene meget hurtigt holder af disse lege og af den vigtige gentagelse(!) af dem, som gør det forudsigteligt i forhold til deres alder”.

Det starter i storbørnsgruppen og derfor skal de have gode rammer

VR: ”Det er i storbørnsgruppen, vi grundlægger det hele og det har ført til nogle ændringer af deres praktiske rammer:

1. De ældste, fem årige, har andre behov end de 3-4 årige.
2. Vi samler de ældste børn i en gruppe et år før de skal i skole. Fra august og frem til marts, hvor de starter i førskole på Parkskolen.
3. Vi har nu fået bygget/renoveret institution, så de har eget lokale med egen indgang og toilet samt de materialer, de har brug for.

Fra 2012 startede vi som noget nyt med den tidlige læseindlæring, hvor de 2 gange om ugen af halvanden times varighed på skolen, hvor det er børnehaveklasselederne og deres egne pædagoger fra børnehaven, der har ”tidlig læseindlæring” med børnene (se starten af artiklen). Oprindeligt som et projekt under *Ny Nordisk Skole* med blandt andet dette mål: ”Jo tidligere børnene får lært bogstavernes lyd, farve og form, jo bedre læsere vil de blive og dermed klare sig bedre fagligt gennem skoleforløbet”.

Vores erfaring er da også, at de virkelig er engagerede og nogle er ’begyndende’ læsere, når de starter i børnehaveklassen. Efterhånden har det vist sig, at det primære i samarbejdet med skolen ikke er at lære børnene at læse tidligt, men det viste sig, at overgangen fra børnehave til skole pludselig forløb helt uden problemer for børnene (og forældrene), og dét blev den største gevinst.

Et lokale specielt til Storbørnsgruppen – med det udstyr de har brug for!

Børnene kender nu de fysiske rammer vældig godt på forhånd – de ved, hvad kan man, hvad man må og hvad skal man her. De kender børnehaveklasselederne og er trygge ved dem, og de sociale relationer mellem børnene er udviklet og dannet gennem tiden i storbørnsgruppen og førskolen, hvilket betyder, at de ikke skal bruge deres kræfter på at finde deres plads i 'hierarkiet' ved skolestart.

Ved at samle børnene i en storbørnsgruppe og lave alderssvarende aktiviteter er vores erfaring, at der dannes flere venskaber børnene imellem, og at børnene pludselig får øje på hinanden på en ny måde og der er flere at "spille bold med", end hvis vi havde bibeholdt den traditionelle struktur. Vi 'inkluderer' dem alle.

Det er de samme 2 pædagoger, der hvert år har storbørnsgruppen sammen med en pædagog fra SFO om formiddagen. De samme 3 pædagoger danner også parløb i førskolen. De år hvor der er børn til mere end én børnehaveklasse er SFO personalet også involveret i førskolen, og de 3 faste medarbejdere fordeler sig mellem de 2 grupper, så der altid er kendte voksne, der kender børnene.

Der er ikke én men mange 'røde tråde' i dette forløb!"

Det er primært relationerne, der skaber roen

PM: "Vi fandt ret hurtigt ud af, at det jo ikke var bogstaverne i sig selv, der skabte den gode

Det viste sig, at overgangen fra børnehave til skole pludselig forløb helt uden problemer for børnene (og forældrene)

Aben Anton kan danse, vi kan 'smage' på ham, smage på det der starter med A, vi kan skrive ham, lege med ham, modellere konsonanter.

overgang men dette med, at børnene nærmest lugter skolen, ser skolen, går på toilet på skolen. Når de skal være her fuldtid, så er de mere rolige, skuldrene er ikke om hovedet, de har roen i det

relationelle til at lære det hele, og når man har et godt fundament for at befinde sig godt der hvor man skal lære noget, så lærer man virkelig noget.

Vi har haft den her legende tilgang til det men også at få øje på det, den enkelte kan, i stedet for at koncentrere sig om, hvad alle andre kan og sammenligne. Plus at vi arbejder ud fra den filosofi, at alle børn har kompetencer, nogle pt. i bogstaver, andre i noget med lege eller noget med motorik. Hvis vi har et barn, der har det vanskeligt med at sidde stille, så siger jeg måske: 'Hej Niels, kom lige med mig, og så finder vi nogle tusser. Niels er kommet op i bevægelse sam-

men med mig og ingen tænker noget negativt om det. Vi sér det enkelte barn og vi reagerer på deres signaler! Ingen skal lide nederlag hos os!

Vi følger dem jo så op til 1. klasse, hvor jeg normalt er med 1-2 gang om ugen, ligesom vores kollegaer der skal have dem i 1 klasse har været nede hos os – det er en vigtig del af den der røde tråd.”

Fælles ledelse er vejen frem!

VR: ”Grundlag for at et samarbejde som dette kan lykkes er blandt andet, at der i Vestbyen (Område i Struer) er en anderledes ledelsesstruktur, end man kender til de fleste steder. Jeg er på én gang:

- A. Leder af Bulderby vuggestue/børnehave
- B. ... og af dagplejen
- C. ... og af skolens SFO
- D. ... og er den del af skolens ledelse

Det betyder, at der i langt højere grad kan skabes sammenhænge for børnene, fra de er helt små og et godt stykke frem i skoleforløbet. Mellem ledelsesteams er der fælles fodslaw omkring de fælles børn, vi har i Vestbyen. Vi arbejder på at finde løsninger *sammen* i forhold til de medarbejdere, vi har ansat i både institution, skole og SFO.”

Det er de samme 2 pædagoger, der hvert år har storbørnsgruppen sammen med en pædagog fra SFO om formiddagen

Vestbyens Dagtilbud
Park Allé 14
7600 Struer
Tlf. 40831464
E-mail: vim@struer.dk